

7 Σεπτεμβρίου, 1994

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΛΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 313/93)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Προθεσμία — Αρχίζει με την πλήρη γνώση της πράξης από τον αιτητή — Η έννοια της "γνώσης" από τη θεωρία και τη νομολογία — Ο ισχυρισμός περί μερικής και όχι πλήρους γνώσεως της απόφασης απορρίφθηκε — Η προσφυγή κρίθηκε εκπρόθεσμα.

5

Η αιτήτρια με την προσφυγή ζήτησε την ακύρωση της απόφασης του καθ' ου η αίτηση, να απορρίψει την αίτησή της για χορήγηση πολεοδομικής άδειας αναφορικά με την ακίνητη περιουσία της στη Λάρνακα.

10

Η αιτήτρια είχε αρχικά ασκήσει προσφυγή κατά της παράλειψης του καθ' ου η αίτηση να εξετάσει την αίτησή της αλλά με την ένσταση στην εν λόγω προσφυγή πληροφορήθηκε ότι υπήρχε ήδη απόφαση του καθ' ου η αίτηση απορριπτική της αιτήσεώς της. Την απορριπτική αυτή απόφαση προσέβαλε η αιτήτρια με την παρούσα προσφυγή μόνον μετά την λήψη πρακτικών και επιπρόσθετων στοιχείων για την πράξη μέσω του δικηγόρου της και αφού μεσολάβησε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 75 ημερών από την πρώτη πληροφόρηση της προσβαλλόμενης απόφασης.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20

Είναι αρχή του διοικητικού δικαίου πως η προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, αρχίζει με την πλήρη γνώση της πράξης από τον αιτητή.

25

Σαν “γνώση” νοείται η αναφερόμενη στο περιεχόμενο της πράξης και δεν απαιτείται πλήρης γνώση των λόγων της ακυρότητας της πράξης.

5 Με την αντιπαραβολή των όσων αναφέρθηκαν από το δικηγόρο του καθ’ ου η αίτηση στην παράγραφο 8 της ένστασης στην προσφυγή αρ. 705/92 και των πρακτικών του καθ’ ου η αίτηση και της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών, προκύπτει πως ο δικηγόρος του καθ’ ου η αίτηση στην προσφυγή αρ. 705/92 παρέθεσε πλήρως και ειλικρινώς το περιεχόμενο της απορριπτικής απόφασης του Δήμου στην παράγραφο 8 της ένστασης.

10 Συνεπώς η αιτήτρια έλαβε πλήρη γνώση της απορριπτικής απόφασης του καθ’ ου η αίτηση στις 8.12.92, όταν καταχωρήθηκε η ένσταση του δικηγόρου του καθ’ ου η αίτηση στην προσφυγή αρ. 705/92. Ολόκληρη η απορριπτική απόφαση αναφέρθηκε στην παράγραφο 8 της προσφυγής αρ. 705/92 και δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός περί μερικής και όχι πλήρους γνώσης της απόφασης. Κατά συνέπεια η προθεσμία άσκησης της προσφυγής άρχισε την 8.12.92 και το γεγονός ότι στο μεταξύ ο δικηγόρος της αιτήτριας επιχείρησε να λάβει γνώση της απορριπτικής απόφασης με τα επίσημα πρακτικά του καθ’ ου η αίτηση, δεν απότρεψε το χρόνο από του να διαρρέει και όταν η προσφυγή αυτή καταχωρήθηκε στις 24.3.93, ο χρόνος των 75 ημερών είχε ήδη παρέλθει. Κατά συνέπεια η παρούσα προσφυγή είναι εκπρόθεσμη.

25 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30 *Cariolou v. Municipality of Kyrenia a.o. (1971) 3 C.L.R. 455,*

Σωφρονίου ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Κακοπετριάς (1993) 4 Α.Α.Δ. 1951.

35 **Προσφυγή.**

40 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ’ ου η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτηση της αιτήτριας για χορήγηση πολεοδομικής άδειας αναφορικά με την ακίνητη περιουσία της στη Λάρινακα.

Α. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

Γ. Μ. Νικολαΐδης, για τον Καθ’ ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Η αιτήτρια με την παρούσα προσφυγή ζητά δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση του καθ' ου η αίτηση, να απορρίψει την αίτησή της για χορήγηση πολεοδομικής άδειας αναφορικά με την ακίνητη περιουσία της στη Λάρινακα, είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος. 5

Η αιτήτρια είναι ιδιοκτήτρια ακίνητης περιουσίας (τεμάχιο αρ. 770, Φ/Σχ. ΧΛ/64:3:iv, μπλοκ Β - Σκάλα), για την οποία υπέβαλε στον καθ' ου η αίτηση, αίτηση για πολεοδομική άδεια. Η αίτηση της αιτήτριας καταχωρήθηκε στις 26.2.92, επειδή όμως ο καθ' ου η αίτηση δεν έλαβε οποιαδήποτε απόφαση, η αιτήτρια υπέβαλε στις 14.7.92 ιεραρχική προσφυγή στο Υπουργικό Συμβούλιο, παραπονούμενη για την παράλειψη αυτή του καθ' ου η αίτηση. Ακολούθως καταχώρησε στο Ανώτατο Δικαστήριο την προσφυγή με αρ. 705/92, εναντίον της άρνησης και/ή παράλειψης του καθ' ου η αίτηση να εγκρίνει και να εξετάσει την πολεοδομική αίτησή της. 10 15

Με την καταχώρηση της ένστασης στην προαναφερθείσα προσφυγή της αιτήτριας, της γνωστοποιήθηκε διά του δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση, ότι υπήρχε απόφαση ημερ. 10.6.92, με την οποία ο καθ' ου η αίτηση απόρριψε την αίτηση της αιτήτριας για χορήγηση πολεοδομικής άδειας. Η ένσταση του καθ' ου η αίτηση καταχωρήθηκε στις 8.12.92 και η αναφορά περί της απορριπτικής απόφασης του καθ' ου η αίτηση, αναφέρετο στην παράγραφο 8 των γεγονότων ως ακολούθως: 20 25

“Ενόψει των πιο πάνω η Πολεοδομική Αρχή αποφάσισε την απόρριψη της αιτούμενης πολεοδομικής άδειας, θεωρώντας την αναγκαιότητα του χώρου για τους σκοπούς του Σ.Α.Λ. ως “ουσιαστική παράγοντα” σύμφωνα με το άρθρο 26 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.” 30

Στην αιτήτρια δεν κοινοποιήθηκε η απορριπτική απόφαση. 35

Είναι ισχυρισμός της αιτήτριας πως επειδή η παράγραφος 8 της ένστασης του καθ' ου η αίτηση στην 705/92 ήταν γενική και αόριστη και δεν επισυνάφθηκε το πρακτικό προς επιβεβαίωση των ισχυρισμών, ο δικηγόρος της αιτήτριας ζήτησε να του δοθούν, ελλείψει επιστολής γνωστοποίησης προς την αιτήτρια, τα πρακτικά της σχετικής συνεδρίας αυτούσια. Τα πρακτικά αυτά στάλθηκαν στο δικηγόρο της αιτήτριας στις 16.2.93, και είναι η θέση της αιτήτριας πως για πρώτη φορά στις 16.2.93 κατέστη γνωστή σ' αυτήν η “απόφαση” του Δήμου. 40

Σαν επακόλουθο αποσύρθηκε η προσφυγή αρ. 705/92 και στις 24.3.93 καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή.

5 Το πρώτο θέμα που εγείρεται στην υπό κρίση υπόθεση, είναι ο ισχυρισμός πως η προσφυγή αυτή είναι εκπρόθεσμη. Είναι η θέση του δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση, πως η αιτήτρια έλαβε πλήρη γνώση της απορριπτικής απόφασης του καθ' ου η αίτηση διά της ένστασης στην προσφυγή αρ. 705/92, που καταχωρήθηκε στις 8.12.92 και γι' αυτό η παρούσα προσφυγή είναι εκπρόθεσμη.

10 Η θέση του δικηγόρου της αιτήτριας είναι πως η προσφυγή είναι εμπρόθεσμη, γιατί η αιτήτρια δεν έλαβε πλήρη γνώση με την ένσταση στην προσφυγή αρ. 705/92, αλλά μόνο με τα έγγραφα και τα πρακτικά που του δόθηκαν από το δικηγόρο του καθ' ου η αίτηση στις 15 16.2.93.

Είναι αρχή του διοικητικού δικαίου πως η προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, αρχίζει με την πλήρη γνώση της πράξης από τον αιτητή. Σαν "γνώση" νοείται η αναφερόμενη στο περιεχόμενο της πράξης και δεν απαιτείται πλήρης γνώση των λόγων της ακυρότητας της πράξης. Επίσης στο σύγγραμμα Τσάτσος, Αίτηση Ακυρώσεως, 1971, στη σελ. 74 αναφέρονται τα ακόλουθα:-

25 "Η εκ της δημοσιεύσεως ή της κοινοποίησεως γνώσις κινεί την προθεσμίαν εάν και μόνον καθ' ο μέρος είναι αυτή πλήρης. Πλήρης είναι η γνώσις η επιτρέπουσα εις τον ενδιαφερόμενον να διαγνώση μετά βεβαιότητος και ακριβείας την υλικήν ή την ηθικήν ζημίαν, την οποίαν ούτος υφίσταται εκ της δημοσιευομένης ή κοινοποιουμένης πράξεως."

30 Επίσης σχετική αναφορά γίνεται και στη σελ. 75:

35 "Δεν απαιτείται διά να είναι πλήρης η γνώσις εκτός εάν άλλως ο νόμος ορίξη - η δημοσίευσις ή η κοινοποίησις του συνόλου των στοιχείων εκείνων εξ ων προκύπτει η τήρησις των προδιαγεγραμμένων τύπων και όλων των στοιχείων, άτινα η διοίκησις έλαβεν υπ' όψιν, ίνα αιτιολογήση την πράξιν αυτής. Αρχεί μόνον μνεία επιμελής και εφ' όσον ζημούται τις δέον να κινηθή εγκαίρως, ίνα λάβη γνώσιν των ως άνω στοιχείων. Εάν όμως η πράξις εκδίδηται κατά ειδικήν διαδικασίαν και είναι φύσει τοιαύτη, ώστε 40 η ύπαρξις και η έκτασις του εννόμου συμφέροντος, ιδία του ηθικού, να προκύπτει εκ της αιτιολογίας, είναι η εκ περιλήψεως ή αποσπάσματος γνώσις ατελής και δεν κινεί την προθεσμίαν της κατ' αυτής αιτήσεως ακυρώσεως."

Αναφορά επί του θέματος, με παραπομπή στην ελληνική νομολογία και στην κυπριακή, γίνεται στην υπόθεση *Cariolou v. Municipality of Kyrenia and Others* (1971) 3 C.L.R. 455.

Στη σελ. 463 αναφέρονται τα ακόλουθα:-

5

“It may also be relevant to consider a passage from the judgment of Triantafyllides, J., as he then was, in the case of *Charalambos Pissas (No. 1) v. The Electricity Authority of Cyprus* (1966) 3 C.L.R. p. 634, where at page 638 he says the following regarding the word “publication” appearing in Article 146.3 of our Constitution:-

10

“Publication for the purpose of setting in motion the time within which a recourse may be filed, has to be such publication as would state in full and clearly the contents of the act or decision concerned. This principle has been adopted in Greece (see Conclusions from the Jurisprudence of the Greek Council of State, 1929-1959, p. 251) and is, in my opinion, equally applicable in Cyprus because the relevant Greek and Cyprus provisions are, in this respect, in pari materia, and such principle is a widely accepted principle of Administrative Law in relation to computing the time within which a recourse, such as the present one, may be made after publication.”

15

20

In both the aforesaid passages the underlining is mine.

25

It appears that there is a consensus that the communication and the publication are complete when they contain the whole of the contents of the act as they both denote in their own way full knowledge of the decision. In fact, according to the decision of the Greek Council of State 2321/53 referred to in “The Conclusions from the Jurisprudence of the Greek Council of State”, 1929-1959 at p. 253 “knowledge is considered the one referring to the contents of the act without requiring the complete knowledge of the grounds of annulment.” In the present case exhibit 1, the communication of the decision to the applicant, contained everything that was in the decision a fact obvious from a comparison between exhibits 1 and 8.”

30

35

Επίσης παρόμοια αναφορά και εξέταση του θέματος γίνεται και στην υπόθεση *Ευθυμία Σοφρονίου ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Κακοπετριάς* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1951.

40

Έχω ήδη αναφέρει το περιεχόμενο της παραγράφου 8 της ένστασης του καθ’ ου η αίτηση στην προσφυγή 705/92, με βάση το οποίο ο

καθ' ου η αίτηση ισχυρίζεται ότι η αιτήτρια έλαβε πλήρη γνώση της απορριπτικής του απόφασης. Το περιεχόμενο της παραγράφου 8 θα πρέπει να αντιπαραβληθεί με το περιεχόμενο της απόφασης του καθ' ου η αίτηση. Η απόφαση αυτή (Παράρτημα ΧΙ στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου της αιτήτριας), εκδόθηκε στις 10.6.92 και έχει ως ακολούθως:

“Επιτροπή Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ

10 Ο Δήμαρχος ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο ότι στις 14.5.92 έγινε συνεδρία της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ κατά την οποία συζητήθηκαν διάφορα θέματα, για τα οποία αποφασίστηκε να υποβληθούν προς το Δημοτικό Συμβούλιο οι εισηγήσεις που φαίνονται λεπτομερώς στα πρακτικά Αρ. 15 80 της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ, τα οποία έχουν διανεμηθεί από προηγουμένως στα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και επισυνάπτονται.

20 Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού έλαβε γνώση των γεγονότων και υποστηρικτικών εγγράφων και εκθέσεων για κάθε θέμα και αφού συζήτησε τις εισηγήσεις της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ, όπως αυτές φαινονται στα πιο πάνω αναφερθέντα πρακτικά, εγκρίνει ομόφωνα τις εισηγήσεις αυτές στο σύνολό τους, εκτός από το πιο κάτω θέμα για το οποίο αποφασίζει ως ακολούθως:-

25 Η εισήγηση της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών προς το Δημοτικό Συμβούλιο αναφέρεται στη συνεδρία της 14.5.92 (Παράρτημα Χ2 στη γραπτή αγόρευση του αιτητή) στη σελ. 13, η οποία αναφέρει:-

30 “ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΑΡ. Α-82/92 κ. ΑΙΚΗΣ Ι. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

35 Η Επιτροπή λαμβάνει γνώση έκθεσης της Τεχνικής Υπηρεσίας στην οποία αναφέρεται ότι υποβλήθηκε η αίτηση για πολεοδομική άδεια με αρ. Α-82/92, η οποία αφορά στην ανέγερση (προσθήκη) οκτώ νέων καταστημάτων στο τεμάχιο αρ. 770, Φ/Σχ. ΧΛ.64:3:IV, μπλοκ Β Σκάλα, όπου υφίστανται οικοδομές (καταστήματα κατοικία).

40 Σε τμήμα του πιο πάνω τεμαχίου, όπου προτείνεται η ανάπτυξη, θα κατασκευασθεί αντλιοστάσιο του Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας, διαστάσεων 20 μ.Χ18 μ., το οποίο επηρεάζει την πρόταση της αιτήτριας και συνεπώς η πολεοδομική αίτηση, όπως

υποβλήθηκε, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Η Επιτροπή, αφού μελέτησε το θέμα και λαμβάνοντας υπόψη όλη τη σχετική αλληλογραφία του Συμβουλίου Αποχτεύσεων και τις απόψεις των Συμβούλων Μηχανικών του, αποφασίζει ομόφωνα να εισηγηθεί στο Δημ. Συμβούλιο ν' απορρίψει την αιτούμενη πολεοδομική άδεια, θεωρώντας την πρόθεση του Συμβουλίου Αποχτεύσεων για απαλλοτρίωση του χώρου του αντλιοστασίου ως "ουσιώδη παράγοντα" για τη λήψη της πολεοδομικής απόφασης." 5

Με την αντιπαράβολή των όσων αναφέρθηκαν από το δικηγόρο του καθ' ου η αίτηση στην παράγραφο 8 της ένστασης στην προσφυγή αρ. 705/92 και των προαναφερθέντων πρακτικών του καθ' ου η αίτηση και της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών, προκύπτει πως ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση στην προσφυγή αρ. 705/92 παράθεσε πλήρως και ευκρινώς το περιεχόμενο της απορριπτικής απόφασης του Δήμου στην παράγραφο 8 της ένστασης. 10

Συνεπώς, με βάση τη νομολογία που παράθεσα, καταλήγω στο συμπέρασμα πως η αιτήτρια έλαβε πλήρη γνώση της απορριπτικής απόφασης του καθ' ου η αίτηση στις 8.12.92, όταν καταχωρήθηκε η ένσταση του δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση στην προσφυγή αρ. 705/92. Ολόκληρη η απορριπτική απόφαση αναφέρθηκε στην παράγραφο 8 της προσφυγής αρ. 705/92 και δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός περί μερικής και όχι πλήρους γνώσης της απόφασης. Κατά συνέπεια η προθεσμία άσκησης της προσφυγής άρχισε την 8.12.92 και το γεγονός ότι στο μεταξύ ο δικηγόρος της αιτήτριας επιχείρησε να λάβει γνώση της απορριπτικής απόφασης με τα επίσημα πρακτικά του καθ' ου η αίτηση, δεν απότρεψε το χρόνο από του να διαρρέει και όταν η προσφυγή αυτή καταχωρήθηκε στις 24.3.93, ο χρόνος των 75 ημερών είχε ήδη παρέλθει. Κατά συνέπεια η παρούσα προσφυγή είναι εκπρόθεσμη. 20
25
30

Σαν αποτέλεσμα της κατάληξης αυτής, δεν θα υπεισελθω στην ουσία της υπόθεσης. 35

Η προσφυγή απορρίπτεται σαν εκπρόθεσμη. Δεν επιδικάζονται έξοδα. †

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.